Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXXII., št. 276 a — Ljubljana, torek 5. decembra 1939 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike // Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3 večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej // „Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kraljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Moskva odklonila finsko ponudbo

Sovjetska vlada noče priznati zakonite finske vlade in nadaljuje vojno akcijo proti neodvisnosti Finske, ki se junaško bori za svojo svobodo — Ves svet zoper sovjetsko nasilje — Mali narodi se pripravljajo na obrambo

Moskva, 5. dec. s. (Tas) **Komisar za zunanje zadeve Molotov je sprejel včeraj švedskega poslanika Winterja, ki mu je sporočil željo tako zvane finske vlade, da začne nova pogajanja za sporazum s Sovjetsko Rusijo. Komisar za zunanje zadeve Molotov je sporočil švedskemu poslaniku, da Sovjetska Rusija ne priznava tako zvane finske vlade, ki je zapustila Helsinke in se napotila v neznani smeri. O začetku pogajanj s to vlado ne more biti govora. Sovjetska Rusija priznava samo narodno vlado Finske demokratske republike, s katero je zaključila pakt o medsebojni pomoči in prijateljstvu, ki daje nado za mirne in ugodne odnošaje med Sovjetsko Rusijo in Finsko. (Zakonita finska vlada je uradno demantirala vest, češ da se je preselila iz Helsinkov. Op. ur.)**

Moskva, 5. dec. s. (Reuter) **Agencija Tas je ponoči objavila, da je komisar za zunanje zadeve Molotov brzojavno obvestil tajništvo Društva narodov, da Sovjetska Rusija na prihodnjem zasedanju Društva narodov, ki je sklicano zaradi finske pritožbe proti Sovjetski Rusiji, ne bo zastopana.**

Molotov pravi v svoji brzojavki, da smatra sklicanje Društva narodov zaradi te zadeve kot neumestno, ker Sovjetska Rusija niti ni v vojni, niti ne grozi z vojno finskemu narodu. Sovjetska Rusija je v prijateljskih in miroljubnih odnošajih s finsko narodno vlado, s katero je sklenila pakt o medsebojni pomoči in prijateljstvu ter se je z njo sporazumela o vseh onih zadevah, glede katerih se ni mogla sporazumeti s prejšnjo finsko vlado.

Apela na Društvo narodov ni naslovila finska narodna vlada, temveč finska vlada v Helsinkih, ki je sovjetska vlada ne priznava. Ta apel ima za Sovjetsko Rusijo žaljivo obliko. Dejstvo, da je bil apel tudi objavljen, pomeni popolno pomanjkanje spoštovanja do Sovjetske Rusije.

Finski diplomati ne smejo zapustiti Moskve

Moskva, 5. dec. s. (Havas) **Uradništvo finskega poslaništva je še vedno v Moskvi. Švedskemu poslaniku se ni posrečilo dobiti dovoljenja od sovjetskih oblasti, da bi smelo finsko uradništvo odpotovati, čeravno je nasprotno finska vlada dovolila, da je sovjetsko poslaništvo zapustilo Finsko. Uradništvu finskega poslaništva v Moskvi preostaja sedaj samo še pot, da se obrne na Doyena diplomatskega zbora v Moskvi, nemškega poslanika von der Schulenburga. Isto je moralo storiti svojčas uradništvo poljskega poslaništva, preden je moglo odpotovati iz Rusije.**

Sovjetska vlada doslej sploh ni vzela na znanje obvestila finske vlade, da švedsko poslaništvo zastopa finske interese v Sovjetski Rusiji.

Ameriški veleposlanik ostane v Moskvi

Washington, 5. dec. e. (United Press). Kakor se izve iz odločilnih krogov, Zedinjene države za zdaj ne mislijo na to, da bi odpoklicale svojega veleposlanika Steinchardta, niti na to, da bi prekinile diplomatske odnošaje s Sovjetsko Unijo. Taka politika, izjavljajo v Washingtonu, ni v načrtu Zedinjenih držav in tudi ne v interesu svetovnega miru. Na polslužbenem mestu pa se doznava, da Zedinjene države ne bodo priznale okupacije Finske, če bi Rusija ostala zmagovalka in če bi zasedla Finsko, kakor tudi niso priznale okupacije držav Mandžukua, Abesinije, Avstrije Češkoslovaške, Albanije in Poljske. Izjavlja se nadalje, da vlada Zedinjenih držav ni zadovoljna s posledicami odpoklica poslanika Wilsona iz Berlina, ker je imelo to za posledico poslabšane odnošaje z Nemčijo.

Odpoklic veleposlanika Steinhardta Finski ne bi pomagal, temveč bi samo Zedinjene države izgubile svojo močno diplomatsko zastopstvo v Moskvi a izpopolnitev veleposlaniškega položaja v Moskvi bo posebne važnosti, ko se bo vojna končala.

Sovjetska letala bombardirajo samo civilno prebivalstvo

London, 5. dec AA. (Reuter) **Uradna finska agencija objavlja tole poročilo: Točno je ugotovljeno, koliko ljudi je ubitih ali ranjenih na Finskem zaradi sovjetskih letalskih napadov. Bombardiranje v četrtek je terjalo življenje 55 ljudi, v petek 12, in v nedeljo 7. V teh treh dneh so bombe ranile vsega skupaj 248 ljudi. V istem času so bombniki popolnoma uničili 11 hiš, delno pa 233. Letala so s strojnicami ubila 38 ljudi in ranila 240. Pri vseh teh letalskih napadih ni bilo niti enega napada na kakršenkoli vojaški objekt ampak so vsi napadi veljali civilnemu prebivalstvu. Poročila iz Kirkna javljajo, da se vrše krvavi boji v Pečengi. Sovjetske čete so dobile ojačenje, toda Finci drže svoje postojanke, čeprav je sovražnik mnogo močnejši.**

Helsinki, 5. decembra. AA. (Reuter) Po še nepotrjenih poročilih, ki so snoči pozno ponoči prispela v Helsinke, je neki sovjetski bombnik letel včeraj zjutraj nad Lipurijo in metal bombe ter ubil 11 ljudi. Govore, da so v sobotnih bojih na severu Ladoškega jezera ujeli 1500 sovjetskih vojakov. Ker se je položaj poslabšal, je več tujih dopisnikov že zapustilo Helsinke. Po snočnem poluradnem poročilu so poslali Finci oddelek vojakov na Aalandsko otočje, kjer pričakujejo sovjetski napad.

vlade« so Finci zažgali, preden so se iz vasi umaknili, železniško postajo, pošto in mnogo drugih poslopij. Vsi prebivalci iz »prestolnice« so zapustili mesto po nalogu finske vojske.

Dopisnik »Pravde« pravi v svojem včerajšnjem poročilu iz Terioka, da so mesto in okoliške vasi popolnoma prazne. To je popolnoma v nasprotju z včerajšnjim uradnim poročilom, ki trdi, da je ljudska vladi v Terioku priredilo ljudstvo teh krajev velike manifestacije. To pripovedovanje o manifestacijah ljudstva, ki se je kakor uradna »Pravda« sama priznava, izselilo iz Terioka še pred zavzetjem mesta, je torej prava bajka.

Finska utrdila Aalandsko otočje

Helsinke, 5. dec. i. Zunanji minister Tanner je poslal tajniku Društva narodov Avenolu brzojavko, v kateri mu sporoča **da je Finska v zaščito svoje nevtralnosti utrdila Aalandsko otočje in ga zavarovala z minami.**

Zapuščena finska prestolnica

Helsinki, 5. dec. **Vsa inozemska poslaništva v Helsinkih so dobila od svojih vlad nalog, naj zapuste mesto. Včeraj so Helsinki kazale nenavadno sliko. Mesto je bilo skoraj izumrlo, kajti večina prebivalstva ga je že zapustila. Trgovine so bile večinoma zaprte, pač pa so bile gostilne še otvorjetne, prav tako tudi banke. Železniški promet je bil velik, ker so vlaki neprestano odvažali na tisoče beguncev.**

Helsinki, 5. dec. s. (Reuter). Vsi angleški državljani so po navodilu angleškega poslaništva do polnoči zapustili Helsinke.

Helsinki, 5. dec. i. V Stockholmu je odplula finska ladja »Oskar« z 250 begunci, večinoma Skandinavci, nekaterimi Madžari in Nemci. Z ladjo se je odpeljal tudi bivši zunanji minister Erkko, ki je imenovan za odpravnika poslov v Stockholmu.

Helsinki, 5. dec. e. Od včeraj je finski oddelek za propagando začel oddajati po radiu emisije v ruščini.

Obrambne priprave na Švedskem

Stockholm, 5. dec. s. (Reuter) Uradno poročajo, da je švedska vlada dovršila vse priprave za evakuacijo Stockholma v primeru potrebe.

Doslej se je v Stockholmu prijavilo že 3000 švedskih državljanov za prostovoljno službo v švedski vojski. Včeraj je dospel v Stockholm bivši finski zunanji minister Erkko ter prevzel funkcijo odpravnika poslov finskega poslaništva.

Demonstracije na Norveškem

Oslo, 5. dec. AA. (Stefani) **Na vseučilišču so priredili protisovjetske demonstracije. Več profesorjev je ostro napadalo Sovjetsko Rusijo in naglašalo, da je v nevarnosti Norveška, če bo v tem sporu ostala nevtralna, ker bi se moglo zgoditi, da bi sovjetska Rusija za Finsko napadla še Norveško. Norveški študentje so poslali pozdrave solidarnosti svojim finskim tovarišem, borečim se za svobodo svoje domovine.**

Švicarske simpatije za Finsko

Ženeva, 5. dec. AA. (Reuter) Predsednik novega švicarskega zveznega sveta je na današnji otvoritvi prvega zasedanja izjavil, da je **Švico finska usoda globoko retresla. Predsednik zveznega sveta je tudi izjavil, da se švicarskemu narodu zdi nasilje, ki ga uganjajo nad malimi narodi.**

Protisovjetske demonstracije v Italiji

Milan, 5. dec. i. Fašistična mladina je včeraj priredila demonstracije proti Sovjetski Rusiji. V sprevodu je korakalo okoli tisoč mladih fašistov s finsko in fašistično zastavo na čelu, ki so burno vzklikali: Živela Finska! Dol Sovjetska Rusija!

Madžarski napadi na sovjete

Budimpešta, 5. dec. AA. (Stefani) Vsi madžarski listi še nadalje poudarjajo svoje simpatije za junaški finski narod in odkrito napadajo sovjetske napadalce. List »Esti Kurir« pravi, da ne sme nobena vlada priznati tako imenovane ljudske vlade, ki so jo sovjeti postavili na finskih tleh, češ da je to senčna vlada, ki so jo sestavili finski izdajalci in ki nikogar ne predstavlja.

Nemško stališče v finsko-ruskem spopadu

Basel, 5. dec. z. »Basler National Zeitung« karakterizira nemško stališče v sovjetsko finskem spopadu s citatom v Varšavi izhajajočega nemškega lista, ki piše pod naslovom »Kaj nam je Finska«, da je Finska že več ko enkrat pokazala, da je bolj naklonjena sovražnikom Nemčije kakor pa Nemčiji, ki ji je dolžna zahvalo za osvobojenje. Danes je Finska v konfliktu z Rusijo, to pa zaradi svojega izzivalnega postopanja. Finska vlada je zmerne ruske predloge odklonila. Razumljivo je, da si velika Rusija tega ne more pustiti dopasti. Finska je sedaj v težavah in išče pomoči na vse strani. Toda Rusija je boljši prijatelj Nemčije kakor pa nehvaležna Finska. Zato naj si Finska sedaj sama pomaga, če more, Nemčije njen spopad z Rusijo nič ne briga.

Za izključitev sovjetske Rusije iz Društva narodov

Ženeva, 5. dec. e. Argentinski zunanji minister Cantilo je poslal generalnemu tajniku Društva narodov Avenolu noto, v kateri ugotavlja, da je Rusija napadla Finsko in zaradi tega zahteva, da se izključi iz Društva narodov. Ta vest potrjuje informacije, da se v krogih velikega števila delegatov, akreditiranih pri Društvu narodov, razvija propaganda za izključitev Rusije iz Društva narodov.

Ženeva, 5. dec. s. (Reuter) **Urugvajska vlada je obvestila tajništvo Društva narodov, da bo Urugvaj izstopil iz Društva narodov, če Društvo proti Sovjetski Rusiji ne bo podvzelo ukrepov zaradi njenega napada na Finsko.**

Helsinki, 5. dec. i. Na seji Društva narodov bo finski delegat Holski zastopal Finsko.

Finci hrabro zadržujejo sovjetsko prodiranje

Kjub sovražnikovi premoči se Finci krepko upirajo in junaško branijo neodvisnost svoje domovine - „Prestolnica" komunistične vlade zažgana

Helsinki, 5. dec. e. (Reuter) **Na skrajnem vzhodu karelijske ožine se vodijo veliki boji. Kakor se doznava, sta se dve finski diviziji po 38.000 mož spopadli z dvakrat močnejšimi sovjetskimi silami. Vesti iz sovjetskih virov, na podlagi katerih naj bi sovjeti prodrli globoko na finsko ozemlje, se demantirajo. V nobenem primeru sovjetske čete še niso prešle preko Mannerheimove črte. Na skrajnem severu Finske pa zaradi slabega vremena borba sploh ni prišla do pravega izraza.**

Dasi ni popolnoma točnih podrobnosti, so vendar vse vesti, ki prihajajo s fronte strinjajo z dejstvom, da finska vojska z naravnost očarujočo hrabrostjo zadržuje sovražno prodiranje. Tako pravijo, da je neki finski letalec s strojnico postrelil 41 sovjetskih vojakov, a neki drugi letalec se je spustil v borbo s celo eskadro sovjetskih letal. Prav tako krožijo govorice o preciznosti finske artiljerije.

Vesti o porušenju rudnikov niklja v Salmijeriju niso točne. Včeraj zjutraj so oficirji finskega generalnega štaba izvršili inspekcije in našli vse v redu. Vendar je ves kraj podminiran in vse pripravljeno, da poženejo rudnik v zrak, če bi sovjetske čete prodrle do njega.

Sovjetske izgube

Helsinki, 5. dec. e. (Havas) Sovjetske čete so pričele operacije proti Pečengi že v soboto. Finske čete so v vej naglici izkopale jarke in zgradile strojniška gnezda **ter zabarikadirale ceste. Včeraj so finske** čete obkolile okrog 200 ruskih vojakov pri Salmijeriju. Usoda teh vojakov, ki so jih strahovito obstreljevali, je povsem neznana. Sovjetska letala, ki so letela nad Sedantilejem, so naletela na hud ogenj protiletalskih baterij. Eno sovjetsko letalo se je moralo spustiti na zemljo, druga pa so se umaknila. V okolici Ladoškega jezera so bile operacije neznatne.

Finska ojačenja

Oslo, 5. decembra. AA. (Reuter) Po neki brzojavki iz Kirkenesa so Finci poslali velika ojačenja v pokrajino blizu Pečenge, kjer so znameniti nikijevi rudniki. Ta ojačenja cenijo na 10.000 mož.

Sovjeti priznavajo finsko hrabrost

Moskva, 5. dec. AA. (Reuter) Najnovejša sovjetska poročila s fronte potrjujejo, da se Finci krepko upirajo rdeči vojski. S podporo naravnih zaveznikov, to je terena, zadržujejo finske čete sovjetsko prodiranje na več točkah fronte posebno ob Karelijski meji in v severnem delu Ladoškega jezera. V tem delu prometne žile še niso zmrznile in se morajo sovjetske čete boriti s velikimi prometnimi težkočami v teh krajih, ker ni nobenih cest. Po pisanju uradne sovjetske agencije so sovjetske čete povsod, kjer skušajo prodreti, trčile ob velikanske požare in padle v maskirane jame za vojake in tanke.

V »prestolnici« tako imenovane »ljudske

Angleški kralj na zapadni fronti

Kralj Jurij VI. se je brez vseh ceremonij po viharni morski vožnji izkrcal v Franciji ter se podal na francosko bojišče

London, 5. dec. e. (Reuter). Posebni Reuterjev dopisnik, ki je prideljen angleškim ekspeditivnim četam v Franciji, javlja, da ni bilo nobenih ceremonij, ko se je angleški kralj vkrcal na neki rušilec, s katerim se je odpeljal v Francijo. Ladja je plula po strahovito razburkanem morju. Kralj je bil oblečen v maršalsko uniformo in ogrnjen z dežnim plaščem. Ves čas plovbe je bil na poveljniškem mostu. Od časa do časa so ogromni valovi pluskali preko krova, a ostali rušilci, ki so spremljali kraljevo ladjo, so se zdeli kakor ogromne penaste gore. Nad ladjo so stalno krožila letala, katerih dolžnost je bila takoj opozoriti poveljnika rušilca, če bi se bližala kaka nevarnost.

Na francoski obali so ladjo in kraljevo spremstvo sprejele francoske ladje. Vojvoda Gloucestrski, ki je bil v kraljevem spremstvu, se je vrnil z odmora na francosko bojišče. Rušilec, na katerem je bil kralj, je pristal ob francoski obali ob 15.30 Pri izkrcavanju ni bilo nobenih ceremonij, ne častnega spremstva, niti častnih strelov. Več Francozinj, ki so bile slučajno na obali, je kralju prijazno mahalo z robčki v pozdrav. Ko je kraljev rušilec pristal na obali, so prišli na krov lord Gorth, general Branrik, prvi kraljev adjutant, general Roruse, šef francoske misije v angleškem generalnem štabu in ga pozdravili. Kralj je nato zapustil ladjo in se odpeljal v navadnem maskiranem vojaškem avtomobilu v angleški glavni generalni štab, kjer bo ostal v družbi generala Gortha. Po določenem programu bo kralj posetil razne edinice angleške vojske in prav tako tudi prve bojne črte.

Dar kanadskih petorčk Rdečemu križu

Ottawa, 5 dec. s. (Reuter). **Kanadski petorčki so darovali za Rdeči križ 1000 dolarjev.**

Iz notranje politike

V SLUŽBI DOMOVINE

Po akademiji v proslavo 25-letnice osnovanja dijaškega bataljona v Skoplju, je bil prirejen banket, ki se ga je udeležilo mnogo pripadnikov bivšega dijaškega bataljona ter mnoge odlične osebnosti, med njimi zunanji minister dr. Cincar Marković, bivši predsednik vlade Bogoljub Jevtić, minister za telesno vzgojo Jevrem Tomić in rektor univerze dr. Peter Misić.

Zunanji minister dr. Cincar Marković je v svoji zdravici izrazil vdanost kralju in kraljevskemu domu, kar so vsi sprejeli z navdušenimi ovacijami, dočim je godba odsvirala državno himno. Ko je izrazil tudi spoštovanje kraljevim namestnikom, je zunanji minister dr. Cincar Marković nadaljeval: Veselim se, ker mi je bila dana prilika, da se morem po 25 letih ponovno sniti s svojimi tovariši. Sicer nas je čas ločil, toda druži nas služba domovini. Služili smo domovini in služimo tudi danes ter bomo služili tako zvesto tudi v bodočnosti.

RESOLUCIJA JNS V SARAJEVU

Mestni odbor JNS v Sarajevu je s svojega plenarnega sestanka poslal glavnemu odboru stranke v Beogradu resolucijo, v kateri analizira razpoloženje naroda v zvezi z razvojem notranjih in zunanjih političnih dogodkov. Resolucija pravi:

»Glavna težnja tega razpoloženja je skupen nastop vseh nacionalnih sil. Eden izmed pogojev takega nastopa je jamstvo, da prideta volja in sila naroda o interesu države do polnega izraza, nadalje čim ožje sodelovanje strank, kajti nemogočnost vodstev strank, da najdejo skupno platformo za akcijo v interesu naroda, je glavna ovira, da se sila vsega naroda ne more izkoristiti za tako akcijo. Mestni odbor JNS v Sarajevu meni, da bi morala JNS storiti vse za tako sodelovanje strank.

ZA OBRAMBO DEMOKRACIJE

Kakor smo že poročali, je v Kragujevcu izšla nedavno prva številka »Narodnega Pokreta«, lista demokratske stranke za Šumadijo. V prvi številki je list objavil članek vodje demokratske stranke Ljube Davidovića, ki poudarja, da mora danes Šumadija braniti dva narodna interesa, to je demokracijo in srbstvo.

Prvo kar je Šumadija srčno in smelo branila, je interes narodne svobode, narodne vlade in vzpostavitev vsega reda na demokratsko podlago. Mi smo imeli v zadnjih letih take izkušnje, da so se mišljenja vseh narodnih strank zedinila v borbi, ker se je bilo treba boriti za najosnovnejše pravice, za človečansko pravičnost in ta borba ni prenehala ter kakor kaže tudi ne bo še kmalu prenehala.

Glede obrambe drugega narodnega interesa, to je srbstva, pravi Ljuba Davidović, da gre za vprašanje mirne bodočnosti vse države, a trenotno v prvi vrsti usode srbskega dela naroda. O tem, kako se bo teh 8 milijonov znašlo, kako se bo zavedalo svojega mesta, svoje vloge in svoje moči, je odvisna ne samo usoda Srbov, temveč tudi pametno sodelovanje vse države.

POROČENE URADNICE OUZD V ZAGREBU ODPUŠČAJO

V zagrebškem okrožnem uradu za zavarovanje delavcev so pričeli odpuščati poročene uradnice, katerih možje imajo nad 2000 din mesečne plače. Ta ukrep bo brzkone raztegnjen tudi na Suzor, kadar bodo njegovi posli prešli pod pristojnost banovine Hrvatske. V okrožnem uradu so prejele preteklo soboto odpoved štiri poročene dnevničarke, pripravljajo pa se baje odpovedi tudi onih poročenih uradnic, ki še niso dosegle stalnosti in niso v službi 10 let.

Med uradnicami socialnega zavarovanja je ta ukrep izzval precejšnje razburjenje, ker menijo, da minimalna moževa plača 2000 din na mesec pri današnji draginji in neprestanem naraščanju cen ne more zadoščati za preživljanje družine.

Velik angleški parnik potopljen

London, 5. dec. s. (Reuter) **Angleška admiraliteta je ponoči objavila, da so angleške ladje prejele klice na pomoč z angleškega parnika »Doric Star« (10.000 ton), ki je bil napaden v južnem Atlantiku od nemške vojne ladje. Ker pozneje ni bilo z »Doric Stara« nobenih vesti več, sklepajo, da je bila ladja potopljena. Bila je last družbe »Blue« star« ter je bila zgrajena pred 18 leti. Sedaj je bila na poti iz Nove Zelandije in Avstralije v Anglijo. Domnevajo, da je napad na »Doric Star« izvršila nemška žepna križarka »Admiral v. Scheer«.**

Davi je nemški radio objavil, da je bil angleški parnik »Doric Star« res potopljen.

Kodanj, 5. dec. s. (Reuter) Ko je včeraj neki nemški minonosec ob danski obali zadel na nemško mino, je izgubilo življenje 36 članov posadke.

Gdinja nemška vojna luka

Berlin, 5. dec. AA. (Havas) Hitler je odredil, da se pristanišče Gdinja proglasi za nemško vojno luko.

Borzna poročila

Curih, 5. decembra. Beograd 10, Paris 9.86, London 17.40, New York 446, Bruselj 73.70, Milan 22.50, Amsterdam 236.75, Berlin 178.75, Stockholm 106.15, Oslo 101.30, Kopenhagen 86.10, Sofija 5.40.

Maribor v zgodovinskih dneh pred 21 leti

Z zlomom železničarske stavke ponesrečena osvojitev Maribora — Prva jugoslovenska služba božja

Maribor, 4. septembra

Tedanji gospodarj Maribora so bili še vse bolj žilavi v svojih sklepih kakor pa somišljeniki onkraj meje. Čutili so in dobro so se zavedali, da če se nam posreči, da se zedinjenju 1. decembra pr druži tudi Maribor, ga bo pozneje še težje ali pa sploh ne več mogoče zopet prisvojiti zase. Zato so se — čeprav zapuščeni od one strani obljubljene pomoči — zatekli k zadnji rešilni b lki: k nemškim železničarjem, katerim so med drugimi plačili odstopili tudi 10 mest v mestnem zastopu in mesto podžupana za soc. dem. vodjo Suppantza.

Pri načrtih polastitj se Maribora še pred 1. decembrom, pa je igral veliko, morda odločilno vlogo tudi psihološki moment. Na dan določenega splošnega železničarskega štrajka se je namreč v frančiškanski cerkvi vršila

PRVA JUGOSLOVENSKA SLUŽBA BOŽJA

katere se je z generalom Ma strom, celim štabom in vojaštvom ter zastopniki naših uradov udeležila tudi večina tedanjih mariborskih Slovencev. Tedaj je v tej (od nekdaj nazvani slovenski) cerkvi zadonela med drugim prv č tudi himna »Lepa naša domovina«, ki je od prekipevajočega veselja orosila očesa celo možem kot sta bila Maister in dr. Rosina. Za Slovence je bila ta prva slovenska služba božja kot skrinja zaveze na potu v obljubljeno deželo.

In še nekaj se je v tem času zgodilo. Tudi narodna vlada v Ljubljani se je po svojem poverjeniku (Mariborčanu) drju Verstovšku začela resno zavedati odločujoče važnosti usode Maribora tudi za vso Slovenijo. Začela je tiste dni z železno roko pometati, kar ni spadalo več v jugoslovenski Maribor. On m, ki so vsak trenotek prežali na Maribor, je bilo najhujše, da smo zasedli tudi okrožno sodišče in obe pošti, kjer se je najprej pojavijala stavka v posameznih oddelkih. Povzročitelje, ki se n so v dolgoletnem trdem boju s Slovenci ničesar naučili, niti tega ne, da iz ovce Slovenca postane lev, če ga tlačitelj le preveč tepe, je bolj ko vse drugo bolelo to da smo bili v tistih trpkih dneh vel ke preizkušnje vkljub vsemu tudi našim nedostatkom v glavnem vendarle pripravljeni na vsak udarec in da smo s svojimi močmi znali takoj nadomestiti od nasprotne strani nam prizadeto vrzel.

Z vsem tem v zvezi pa je treba na tem mestu še nekaj izneset, kar se je dotlej vse premalo uvaževalo, namreč vprašanje zakaj so nemški socialni demokrati pristali na tako za nje prav za prav sramotno kravjo kupčijo baš s svojimi največjimi sramotitelji (znan je Scherbaumov rdeči osel itd.). Zgolj za nekaj mandatov v mestnem zastopu jim ni šlo in glede aprovizacije so imeli pri nas veliko večjo sigurnost. Šlo jim je v prvi vrsti in še veliko bolj kot starim gospodarjem Maribora za njihovo lastno eksistenco na tako važni postojanki kot je bil Maribor še le s tem prevratom. Piscu teh razprav osebno je znan tisti burni shod v Narodnem domu kjer se je to vprašanje odločalo. Zato se k temu vprašanju še povrnemo ob priliki posebne razprave o dočitnem shodu in pri pojasnitvi vprašanja, zakaj so baš v teh kritičnih dneh sicer bolj meščansko usmerjeni slovenski krogi izdali list z naslovom »Mariborski delavec«.

Večini nemških železničarjev je šlo tedaj že zato vse bolj ko za nemške magnate za vse, ker so bili sicer brez svojega doma in da jim utegne v Mariboru za vedno odklenkati, čim ostane Maribor naš.

V glavnem zato torej so se nemški železničarji z vso strastjo obupancev oprijeli nevarne borbe, kot je bil v tistem času splošen železničarski štrajk.

General Maister je b l tudi na to glavno bitko za biti ali nebiti dobro pripravljen Ko se je 29. novembra opoldne pr njem zglasilo večje odposlanstvo stavkujočih kar z zahtevo, da se odpravijo in popravijo vse v zadnjem času zdane in izvršene naredbe glede zasedbe državnih oblasti zlasti pa da se odstrani slovensko nadsorstvo v kurilnici in delavnici ter sploh na železnici, v nasprotnem primeru da nadaljujejo in razširijo med tem že pričelo stavko, je Ma ster to »slavno« in naduto odposlanstvo kratkomalo — odslovil.

S tem je dotlej bolj prikrito ali le delno vodena stavka stopila v stanje akutne brezobzirne vojne za posest Mar bora. V tej — deloma tudi res krvavi — vojni je bil tudi ognjeni krst naših slovenskih železničarjev, ki so, čeprav v manjšini, odločil, zmago in ki za to zaslužijo, da se jih posebe spominjamo.

Lepa proslava Sokola Maribor III

Tudi krčevinski in košaški Sokoli so prisrčno praznovali praznik zedinjenja

Maribor, 4. decembra

Kakor vsa mariborska in okoliška društva, tako so tudi pripadniki Sokola Maribor III, ki ima svoje članstvo v Košakih in Krčevini, na svečan in prisrčen način proslavili letošnji praznik zedinjenja Članstvo se je polnoštevilno zbralo v okusno okrašeni telovadnici, kjer ga je nagovoril društveni starosta prof Lojze Struna V zanosnih izvajanjih je govornik poveličeval zgodovinsko pomembnost dogodka pred 21 leti, ko je bila z razglasitvijo narodnega in državnega zedinjenja ustvarjena velika in močna Jugoslavija. Spomnil se je prvega Sokola Nj. Vel. kralja Petra II., do katerega utriplje v sokolskih srcih neporušna zvestoba in vdanost.

V okviru proslave 1. decembra krčevinskih in košaških Sokolov je bilo tudi čitanje poslanice SKJ Vneto je sodeloval trgovski pomočniški pevski zbor pod vodstvom svojega zborovodje učitelja D Cibica Tako je tudi Sokol Maribor III dostojno in prisrčno proslavil največji državni in kolski praznik ki ga je praznoval letos Maribor spričo sedanjih dogodkov na posebno slovesen in iskren način Krčevinski in košaški Sokoli pa so s svojo proslavo utrdili sloves skupne povezanosti in disciplinirane strnjenosti.

Maistrovi borci med svojimi tovariši v Cirkovcih

Tovariški sestanek, združen s proslavo zedinjenja

Maribor, 4. decembra

Na povabilo marljivega odseka ZMB v Cirkovcih se je odpeljalo popoldan na praznik zedinjenja večje število članov iz Maribora v prijazne Cirkovce, kjer se je vršil v gostilni pri postajališču sestanek ondotnih članov, združen s proslavo zedinjenja.

Sestanek je otvoril marljivi predsednik odseka tov. Gojkovič Anton, ki je izrazil veselje, da se je odzvalo vabilu toliko članov-tovarišev iz Maribora. Podal je besedo predsedniku Združenja severnih borcev in ZMB tov. Guštinu Juliju, ki je poročal o dosedanjem delu in uspehih, še posebej pa o zahtevah, ki so predložene na merodajnem mestu glede raznih ugodnosti, ki bi jin naj dobili vsi borci za severne pokrajine poleg spominskih kolajn, ki bodo podeljene po izpolnitvi predpisanih formularjev in izpolnitvi pogojev. Zlasti je apeliral na člane, naj ne bodo v teh burnih časih malodušni in naj ne nasedajo raznim nam tujim vplivom, ki zasledujejo nam sovražne cilje. Posvečajo naj vso skrb nacionalni vzgoji svoje dece, da bo znala ceniti in če treba tudi braniti vrednote, ki so jih pomagali ustvariti sami.

Nato je povzel besedo tov. Luknar Franjo, ki je govoril o pomenu našega največjega praznika — zedinjenja, naštel nešteviline žrtve naše svobode, največje žrtve — blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja — kralja Mučenika, ki nam je zapustil oporoko, ki mora biti sveta vsakemu Jugoslovanu. Vso ljubezen doprinesimo našemu mlademu kralju Petru II., ohranimo neomajno vero v nerazdružljivo, zedinjeno Jugoslavijo. Ob koncu govora so zborovalci zaklicali trikratni »živio« kralju Petru II. in visokemu kraljevskemu domu.

Sledilo je po kratkem odmoru izčrpno poročilo tajnika ZMB tov. Cimermana, iz katerega posnemamo, da štejejo sedaj vse tri organizacije, združene v Zvezi, okrog 8000 članov. Podal je jasno sliko, kaj je bilo doslej storjenega. Ker živi in deluje Zveza le od svoje skromne članarine, pač pa mora podpirati svoje revne člane s številnimi družinami, je poslala vlogo obmejnim občinam, ki so spadale v območje poveljstva gen. Maistra — za skromno podporo. Odzvale so se samo tri občine z malenkostno podporo.

Vsem govornikom se je toplo zahvalil tov. Gojkovič. Sledila je prijetna zabava ob obujanju raznih spominov na prevratno dobo. Zaigrala je domača godba, vmes pa sta doprinesla največ k veselemu razpoloženju »stari matičar« davčni uprav. g. Sever in šaljivec g. Starman. Le žal, da smo se malo prehitro poslovili od gostoljubnih Cirkovčanov.

Iz 3.000 din — 13.000 din

Ljubosumnost vzrok krvavega obračunavanja — Zanimivi obravnavi pred malim kazenskim senatom

Maribor, 5. decembra

V Studencih je bilo dne 17. julija t. l. okoli 20. ure veliko razburjenje. Pasantje so našli 21letno tkalko Anico Danihovo v mlaki krvi. Imela je rane na rokah, prsih in trebuhu. Prepeljali so jo nemudoma v mariborsko splošno bolnico, kjer se je posrečilo zdravnikom, da so Anici Danihovi rešili življenje. Studenški orožniki so takoj šli na delo, da bi pojasnili omenjeno krvoprelitje. Dognali so, da je Anico Danihovo napadel in ranil 23letni strugarski pomočnik Viljem Stauber iz Maribora. Z njim je bila namreč Anica Danihova 2 leti zaročena Ker pa je Viljem Stauber pričel pijančevati in zapravljati, mu je ljubezen odpovedala in hodila z nekim drugim fantom To pa ni bilo Stauberju všeč, in je svoji bivši zaročenki večkrat grozil, da jo bo usmrtil. Kritičnega dne je kupil v neki trgovini žepni nož za 8 din. Šel je v stanovanje Danihove v Studencih, kjer je pa ni našel doma. Počakal jo je pred njenim stanovanjem. Ko se je okoli 20. ure vračala domov, ji je z nožem v rokah zastavil pot. Kakor besen je navalil nanjo. Z nožem je slepo zamahnil in jo tako težko ranil, da se je zgrudila na tla in obležala nezavestna v mlaki krvi. Po strahovitem dejanju je Stauber pobegnil in taval več dni v okolici Maribora, kjer so ga končno izsledili in aretirali. Pri zaslišanju je sicer dejanje priznal, toda izgovarjal se je, da je napadel svojo bivšo zaročenko iz ljubosumnosti in v trenutku duševne zmedenosti.

Zadeva se je danes dopoldne obravnavala pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Pri zaslišanju je obtoženi Viljem Stauber dejal, da ni imel namena, da bi Anico Danihovo usmrtil, in da je dejanje storil v silni razdraženosti in razburjenosti, ker ni hotela o njem ničesar več slišati. Razprava ob zaključku lista še ni bila končana.

Pred sodniki mariborskega okrožnega sodišča se je morala danes dopoldne zagovarjati tudi 27letna posestnica Neža Kozel iz Slivnice pri Mariboru, ki jo je državni tožilec obtožil, da je ponaredila domačo javno listino. Dne 8. junija lani je namreč v Hočah umrla posestnica Jerica Sagadin Pri zapuščinski razpravi dne 4. avgusta pred mariborskim sodiščem je obtožena Neža Kozel predložila zapuščinsko pismo, v smislu katerega je pokojna Jerica Sagadin zapustila njej 13.000 din. Toda sodišče zapuščinskega pisma, ki ga je Neža Kozel predložila, ni priznalo. Zaradi tega je Neža Kozel pri zapuščini vložila tožbo. V teku razprave sta bila zaslišana izvedenca prof. Rakuša in prof. Ravnikar, ki sta izjavila, da je zapuščinsko pismo ponarejeno. Prvotno se je namreč glasilo zapuščinsko pismo, ki ga je pokojna Sagadinova napisala, na 3000 din in je obtožena Neža Kozel pred številko 3 napisala še številko eno, tako da se je glasilo naposled pismo na 13.000 din. Pri preiskavi je Neža Kozlova odločno zanikala vsako krivdo ter izpovedala, da ji je pokojna Sagadinova pismo napisala v postelji in ji zapustila 13 tisoč din kot plačilo za postrežbo.

Sodba ob zaključku lista še ni bila izrečena.

Iz Ptuja

— **Starokatoliška služba božja** bo dne 8. t. m. v petek v Narodnem domu ob pol 10. Vsi verniki vabljeni in bo ta dan tudi spoved in sv. obhajilo. Službe božje se lahko vsak udeleži.

Iz Poljčan

— *Sokol Poljčane* Kakor običajno že nekaj let, bo priredil tukajšnji Sokol tudi letos Miklavžev večer in to pri bratu Mahoriču v Peklu Začetek ob 19 uri. Darila se oddajajo v trgovinah brezplačno. Vstopnina 3 din Vabljeni vsi. Za sokolsko deco priredi društvo nekaj dni kasneje božičnico s čajanko Zdravo!

— *Svinjska rdečica* v kraju Zg. Brežnica in Kočno se proglaša za prestalo.

— *Uradne ure za pošto v Studencih pri Poljčanah* Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani je določila za pošto v Studenicah naslednje uradne ure: ob delavnikih in ob praznikih ki ne veljajo za pošto od 7 do 9 in od 13 do 15 ure ob nedeljah in za pošto veljavnih praznikih pa od 9 do 11 ure Občani naj se teh navedenih uradnih ur strogo drže in naj ne hodijo na pošto po opravkih izven teh ur ker bodo v vsakem primeru zavrnjeni.

— *Koruza je prispela* na občino in naj si naročniki pripravijo potreben denar.

— *Slinavka in parkljevka* je izbruhnila v kraju Razvanje, občina Hoče Sejmi v Mariboru so zato do nadaljnjega prepovedani ter se v zvezi s tem ponovno opozarja na zaščitne mere.

— *Vsako prekoračenje državne meje* je po naredbi bana dravske banovine kaznivo, če se izvrši neupravičeno, oziroma brez potnega lista

— *Kdo je našel legitimacijo?* Gorjup Ivan železničar iz Zbelovega je izgubil legitimacijo in temporerno karto. Najditelj naj oboje izroči na občini ali železniški postaji.

— **Zdravstveni teden v Studencih pri Poljčanah.** Tu je bil te dni zaključen zdravstveni teden. prirejen od higienskega zavoda v Ljubljani. V splošnem je tečaj dobro uspel. Šolska soba, ki so je člani higienskega zavoda v ta namen preuredili, je bila vsak večer natlačeno polna raznih obiskovalcev. Zdravstveni teden sta vodili 2 zaščitni sestri od higienskega zavoda v Ljubljani s sodelovanjem poljčanskega zdravnika dr. Hronovskega: zvečer so se vršila tudi filmska predavanja združena s predavanjem dr. Hronovskega o nalezljivih boleznih, medtem ko sta zaščitni sestri predavali o higieni stanovanj ter o negi bolnika in dojenčka. Čez dan sta sestri obiskovali družine z dojenčki, kjer sta našli večinoma razumevanje za razne nasvete v pogledu zboljšanja higienskih razmer v kmetskih hišah. Seveda je bila prišla do veljave tudi izjema, ko so se pri neki hiši izrazili, češ: »K nam pa ni treba hoditi.« Sestri sta ob priliki obiskov obdarovali družine najmlajših otrok s primernim perilom, kar je dar »Društva prijateljev Slovenskih gorice«, kateremu smo dolžni veliko zahvalo.

Iz Prekmurja

— **Zaradi malomarnosti sta bila zakonca Franc in Ana Katan iz Ošenskega** vrha obsojena vsak na 1 mesec zapora (žena samo pogojno) ker sta brez nadzorstva pustila dveletnega otroka, da je v grapi utonil.

— **Miklavževanje šolske dece** je bilo v nedeljo popoldne v Sokolskem domu. Sokol je svoji deci pripravil prav prijetno presenečenje in jo tudi letos obdaroval s pecivom, šolskimi potrebščinami in drugim. Veselje dece je bilo nad vse prikupovanje. Člane in naraščaj je Miklavž obiskal v nedeljo zvečer in jih obilo obdaroval. Poset večera je bil rekorden.

— **Pomanjkanje globokih vodnjakov** je vzrok, da je ob požarih toliko škode po vseh v Prekmurju. To se občuti posebno v suši. Gasilske čete ne morejo uspešno nastopiti pri požarih, ker skoro povsod manjka vode. Interes javne varnosti zahteva, da občinski odbori in vsi odgovorni točno proučijo vprašanje vodnjakov, saj uničevanje narodnega premoženja po ognju zaradi pomanjkanja vode dokazuje malomarnost posednega posestnika in občinskih uprav, ki so postavljene, da skrbe za dobrobit občanov. Skrbeti moramo, da bodo vodnjaki dovolj globoki in bo v njih dovolj vode.

— **Miklavževanje kolešče** je privabilo v kavarno Fajfik izredno mnogo obiskovalcev, tako da je zmanjkalo prostora. Miklavž je obdaril mnogo gostov in za vsakega je imel lep slavospev v verzih, ki so vzbudil mnogo prisrčnega smeha in zadovoljstva. V »peklu« so kolešče nakopičile toliko praktičnih in lepih daril za srečolov, da so ljudje kar razgrabili srečke, ki so v blagajno koša prinesle lepo vsoto za božično obdarovanje siromakov.

— **Šola v Videncih** je petrazrednica, na njej pa je zdaj samo en učitelj. Kako naj ta uči vseh 5 razredov in kakšna bo narodna vzgoja na tej šoli? Pravijo, da dobimo v kratkem dovolj učiteljev v Prekmurje.

— **Smrtna kosa.** V Mengšu je nedavno umrl vodja zemljiške knjige v Kamniku g. Franc Bokalič. Pokojni je bil osem let uslužben na sreskem sodišču v Murski Soboti, kjer si je zaradi svoje uslužnosti pridobil velik ugled. Bil je tudi zelo delaven član soboškega občinskega odbora in je ustanovil tukajšnjo podružnico invalidskega društva. Tudi v Kamniku, kjer je služboval zadnja leta, je bil zelo delaven javni delavec. Sobčani ga bomo ohranili v hvaležnem spominu.

Novembrsko vreme v Mariboru

Najtoplejši je bil 7. november, najmrzlejši 25. november Največ padavin je bilo 5. novembra

Maribor. 4. decembra

Najtoplejši dan v letošnjem novembru je bil 7. november, ko se je dvignilo živo srebro do 16.6 stopinj Celzija Najmrzlejši dan v preteklem mesecu pa je bil 25 november. ko se je spustilo živo srebro zjutraj za 5.7 stopinj C pod ničlo Isti dan je najvišja dnevna toplota dosegla komaj 0.3 stopinje C. S tem je bil podan pogoj zelo močne slane ki je trajala neprenehoma več kakor 24 ur Mrzlih dni z najnižjo dnevno temperaturo pod ničlo je bilo v novembru 7 Povprečna mesečna toplota je znašala 5.3, povprečna najvišja toplota 8.5, povprečna najnižja toplota pa 1.8 stopinj C.

Lanski november je bil precej toplejši. ker je imel najvišjo kakor tudi vse povprečne toplote precej višje

Dežja je padlo v devetih deževnih dneh za 56 mm Največ padavin je bilo 5 novembra. in sicer za 39 mm Povprečno se je izlilo na posamezen deževn. dan 6 2 mm ali okoli 1.9 mm na vsak mesečni dan Tudi je v novembru skozi tri dni zelo slabo snežilo tako da se je izmerilo za ves raztopljeni sneg komaj 0 3 mm vode Lanski november je bil glede padavin še siromašnejši V 5 deževnih dneh je padlo samo 21.5 mm padavin.

Najbolj vlažen je bil 3. november, ko smo imeli v zraku 100% vlage. Najbolj suh dan je bil 17. november s komaj 32% vlage, povprečna mesečna vlažnost pa je znašala 84.2%. Na podlagi tega se vidi, da je bil letošnji november bolj suh kakor oktober.

Najvišji barometrski pritisk je dosegel višino 747.6 mm, najnižji 726.6 mm, povprečni mesečni barometrski pritisk ali zračni tlak je znašal 739 mm Lanski november je imel v vseh pogledih nekoliko višji zračni tlak Zaradi tega je bilo takrat tudi vreme v splošnem stanovitnejše.

V splošnem je bilo v prvi tretjini letošnjega novembra najtoplejše in tudi najbolj deževno vreme. Druga tretjina je bila še nekoliko sončna, dočim je bila zadnja tretjina precej suha in mrzla.

V letošnjem novembru ni bilo popolnoma jasnih dni, samo trije dnevi so bili malo oblačni, 17 dni pa je bilo zelo oblačnih, 4 jutra so bila zelo meglena. Povprečna mesečna oblačnost je izkazovala 7 8 z oblaki zastrtega neba.

Glede vetrovnosti je bil november zelo tih mesec. imel je namreč 14 popolnoma brezvetrovnih dni, močnejši vetrovi so pihali 17., 20. in 21. novembra, ostale dneve je bilo čutiti le slab veter.

Mariborske in okoliške novice

— **V počastitev spomina** blagopokojne gospe Minke dr. Sorčjeve in upokojenega višjega železniškega kontrolorja Jerneja Zmavca je šef-zdravnik postovalnice OUZD v Mariboru, g. dr. Joze Sekula, darovai Protituberkuozni ligi 100 din.

— **Privatni in trgovski nameščenci** bodo na svojem nocojšnjem sestanku ob 20. v salonu pri Novem svetu v Jurčičevi ulici razpravljali o naraščajoči draginji in o plačah nameščencev.

— **Predavanje o esperantu in delavstvu** bo jutri v četrtek, dne 7. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice v Sodni ulici št. 9. Predaval bo g. prof. Rakuša. Pred in po predavanju bo ogled esperantskih del

— **Tržne cene v Mariboru.** V smislu poročila 48 mestnega tržnega nadzorstva v Mariboru so na tukajšnjem trgu med drugim veljavne naslednje cene: krompir merica po 10 do 12, prej 8 do 11; čebula 2 do 3.50 česen 8 do 10 zelje kilogram 1.25 do 1.50, kislo zelje 4, kisla repa 2, karfijola (komad) 2 do 10, hren 8 do 9, luščen grah liter 10 do 12.50; sadje: jabolka 3 do 6, hruške 4 do 10, suhe slive 6 do 10, celi orehi 7 do 8, luščeni orehi 24 do 26. kostanj liter 1.50 do 3, maroni kg 10, pečen kostanj 6; žito: pšenica liter 2, rž in ječmen 1.75, liter koruze 1.50 do 2, ovsa 1, prosa 2, ajde 1.25. Fižol prodajajo liter po 5 do 6. Na trgu je še zmerom pomanjkanje fižola. Ribji trg: karpi 12, belice 5 do 8, ščuke 18, morske ribe 12 do 36 din za kilogram. Mlečni izdelki: smetana 10 do 12.50, mleko 2 do 2.50, surovo maslo se je dvignilo v ceni na 30 do 32, čajno maslo 36 do 40, kuhano maslo 36, domači sir 8 do 10. Perutninski trg: kokoši po 20 do 30, par piščancev 20 do 60, gosi po 40 do 45, purani 40 do 70, race 15 do 18; domače zajce prodajajo po 5 do 20 din. Krma: sladko seno 90 do 110 din za 100 kg, kislo seno 60 do 70, otava 80, pšenična slama 45 do 50 din.

— **Letošnji Miklavž.** Tukajšnja »Delavska politika« poroča v št. 138.: »Tudi pri nas bo letos med revnimi otroci delil Miklavž skromna darila, čeprav so izložbe trgovin polne lepih in primernih, pa tudi neprimernih daril za otroke, kakor tudi za odrasle. Z naraščanjem draginje bodo delavski roditelji primorani do skrajnosti omejiti obdaritev svoje dece, kajti mezda zadostuje dandanes komaj za najpotrebnejše življenjske potrebščine, ki so iz dneva v dan dražje. Kako bo s obaritvijo otrok tam, kjer starši še več mesecev zaman prosijo za delo, čeprav bi se oprijeli vsakršnega dela, samo da bi dobili vsaj skromen zaslužek in da bi mogli nabaviti vsaj najpotrebnejše za preživijanje svoje družine. Bolj kakor kateri koli drugi dan se ob takih prilikah krči srce revnemu očetu in revni materi, ki ne moreta obdariti, četudi z najskromnejšimi darili, svojih otrok.«

— **Košaške novice.** V nedeljo 10. t. m. ob 9. uri bo pri nas v Košakih sestanek viničarjev, na katerem bo tolmačil g. dr. Reisman določbe viničarske uredbe.

— **Tujci v Mariboru.** V novembru je obiskalo Maribor 1408 tujcev, ki so imeli 3168 nočn n. Med tujci je bilo največ Nemcev in sicer 269, ki so imeli 603 nočnin. nadalje je bilo v preteklem mesecu v Mariboru 25 Čehov (61), 5 Angležev (12), 24 Italijanov (27), 7 Madžarov (14), 2 Bolgara (6), 2 Belgijca, 2 Grka (4), 3 Švicarji, po en Norvežan, Poljak, Nizozemec in Amer čan.

— **Grob pri grobu.** V Trstenjakovi ulici 2 je umrl g. Karol Kolarič, star 57 let, v splošni bolnici pa je preminil strugarski mojster Tomaž Kavur, star 55 let. — Žalujočim svojcem naše globoko sožalje.

— **Zakonska idila.** Okoli 23. ure v noči na petek so bili pasantje, ki so bili ob navedenem času na državnem mostu, priča zakonske idile. Neki mož in žena, ki sta bila oba precej vinjena, sta si očitala razne zadevščine. Naposled pa je žena zgrabila svojega moža ter ga pričela mikastiti. Toda mož se je krepko branil in naposled svojo »boljšo« polovico zgrabil za lase in jo vlekel po tleh. Prizoru je napravil konec stražnik, ki je zakonca povabil na stražnico, kjer sta se spet pobotala in odšla domov.

— **Razburljiv dogodek** so doživeli na Teznem, oziroma v bližnji Dobravi. V neki tamošnji gostilni je bilo zbranih več gostov. Nenadoma se je pojavil z lovsko puško v gostilni Jožef Bergles, ki je osumljen kot lovski tat. Navzoče goste je pričel streliti. Grozil jim je, da bo še veliko streljanja. Gostje so bili zaradi tega vznemirjeni in so pričeli zapuščati gostilno. Pri vratih pa je stal Bergles in je streljal. Pri tem je zadel železničarja Ivana Pšeničnika, ki je ranjen v desno nogo, Maksa Špraha, ki ima devet šiber v stopalu, in Antona Paka, ki je ranjen v prsi in desno nogo. Vse tri poškodovance so prepeljali v splošno bolnico. Orožniki so Bergleza aretirali in ga oddali v tukajšnje sodne zapore. Bergles se je pri zaslišavanju zagovarjal s pijanostjo. Razen tega so orožniki aretirali tudi nekega Franca Lukiča, ki je pomagal Bergležu pri polnjenju lovske puške.

— **Starokatoliška cerkev.** V petek 8. t. m. ne bo v Mariboru službe božje, ker bo na ta dan služba božja v Ptuju v Narodnem domu ob pol 10. uri. Redna služba božja v Mariboru bo zopet v nedeljo, 10. t. m. in sicer ob 9. uri.

— **Štorklja na ulici.** V Vetrinjski ulici so popadli 29letno služkinjo Frančiško Kuharičevo iz Sv. Danijela pri Prevaljah porodni krči. Poklicani reševalci so Kuharičevo odpremili v porodnišnico.

— **Avto v plot.** Na križišču Cvetlične ulice in ulice kneza Kocija je neki tovorni avto zavozil v plot, ki ga je podrl. Sreča v nesreči je, da ni bilo nobenih človeških žrtev.

— **Gori!** V Zg. Senarskem v Slovenskih goricah je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Ernesta Kuharja. Ogenj se je razširil z bliskovito naglico in je v kratkem času upepelil vse poslopje. Škode je nad 15.000 din.

— **Razne novice.** Doslej še neznani zlikovec je vrgel v učne prostore tukajšnje trgovske akademije na Zrinjskega trgu precej debel kamen in razbil dve šipi. — Z dvorišča hiše v Smoletovi ulici 10 je izginil železni pokrov s smetišča, vreden okoli 200 din. — V Zg. Kungoti je padel s podstrešja 27letni posestniški sin Ivan Ferlinc, ki si je pri padcu zlomil levico. Zdravi se v bolnici.

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Vidmarjeva lekarna pri sv. Arehu na Glavnem trgu 20, tel. 20—05, ter Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu 3, tel 22—70.

— **Obsojeni.** Kakor smo že poročali, sta se morala pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča zagovarjati brata Anton in Rudolf Bezjak, doma iz ptujske okolice, in sicer zaradi tatvin. Anton Bezjak je namreč odnesel svojemu bivšemu gospodarju, pri katerem je bil uslužben kot trgovski pomočnik, Francu Nedogu v Ptuju razno blago v vrednosti okoli 40.000 din, tvrdki J. Pregrad v Mariboru, kjer je bil takisto uslužben kot trgovski pomočnik, blago v vrednosti 35.358 din. Rudolf Bezjak pa je bil obtožen, da je ukradel svojemu bratu Jos pu Bezjaku v Podvincih 10.000 din in ker je svojemu bratu Antonu pomagal skrivati ukradeno blago. Anton Bezjak je bil obsojen na leto dni strogega zapora, Rudolf Bezjak pa na 2 meseca in 10 dni strogega zapora ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let. Soobtožena Marija Jambrovič je bila oproščena, proti Ivanu Jakominiju ter Josipu Arnušu pa je bilo postopanje izločeno in se bosta morala pozneje zagovarjati pred sodniki.

— **Nenadna smrt Slavke Burnikove.** V Vrtni ulici 21 so našli mrtvo 57letno upraviteljico tukajšnje pomožne šole Slavko Burnikovo. Podlegla je srčni kapi. Smrt jo je dohitela, ko je pokojna Burnikova brala časopis. Blaga pokojnica je bila zelo znana v naših narodnoobrambnih krogih. Več let je vodila tukajšnjo žensko podružnico CMD. Zadnja leta je bila zelo agilna in marljiva tajnica te podružnice. Zadnje dni je še neumorno, požrtvovalno zbirala darila in prispevke za letošnjo božično obdaritev naše revne obmejne šolske dece. Bila je vzor požrtvovalnosti, nesebičnosti in goreče vneme za vse dobro in plemenito. Bila pa je tudi izvrstna vzgojiteljica, dobra tovarišica in socialno čuteča žena. Njeno podobo bomo ohranili v trajnem spominu. Žalujočim svojcem naše globoko sožalje!

Mariborsko gledališče

Torek, 5. ob 20.: Lepa Vida. Red A.
Sreda, 6.: zaprto.
Četrtek, 7. ob 20: Prodana nevesta.

»Prodana nevesta« spet na mariborskem odru. Smetanova večno mlada in tudi za glasbeno razvajeno občinstvo vedno znova prikupljiva češka opera »Prodana nevesta« pride tudi letos na mariborski oder, vendar samo za neabonente. Režija muzikalno vodstvo, in — razen novega baritona Kamušiča — je tudi zasedba kakor lani.